

УДК 331.5

Рудницька Я.І.

Науковий керівник: к.е.н, доцент Швець А.І.

Львівський національний університет імені Івана Франка

ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ ЖІНОЧОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА В УКРАЇНІ

Rudnytska Y.I.

**PROBLEMS OF DEVELOPMENT OF WOMEN ENTREPRENEURSHIP IN
UKRAINE**

Жіноче підприємництво є важливою тенденцією сучасного ринку праці як у розвинених країнах, так і в країнах, що розвиваються. Стає очевидним, що розвиток жіночого підприємництва впливає на ситуацію з безробіттям і в Україні. Кількість зареєстрованих безробітних на кінець січня 2016 р. становила 508,6 тис. осіб або майже третину всіх безробітних працездатного віку, визначених за методологією Міжнародної організації праці. Допомогу по безробіттю отримували 81,5% осіб і більше половини із загальної кількості безробітних становили жінки [1]. Як дослідили вчені, така статистика притаманна навіть для інтернет-підприємництва. Так, 70% всіх інтернет-підприємців України – чоловіки. Причому це співвідношення за останні кілька років практично не змінилося [2].

Результати першого дослідження Index of Women Entrepreneurs (Індекс жінок-підприємців) від Mastercard свідчать, що індекс жінок-підприємців є найвищий на розвинених ринках. Перше місце посідає Нова Зеландія, друге – Канада і третє – Сполучені Штати Америки. Ці країни мають найбільш сприятливі умови для розвитку жіночого підприємництва, зокрема активні спільноти власників малого та середнього бізнесу, високу якість регулювання та легкість ведення бізнесу. Цікавим є те, що в країнах з низьким рівнем доходу, як-от Уганда, Бангладеш та В'єтнам є велика частка жінок-підприємців, які в більшості випадків розпочинають підприємницьку діяльність через матеріальні потреби, а не через сприятливі можливості на ринку [3].

Якщо розглянути розвиток жіночого підприємництва у США, то американські жінки започатковують нові підприємства у півтора раза частіше, ніж чоловіки. На сьогодні саме жінки очолюють вже понад третину американських компаній і їх кількість постійно зростає. Для прикладу, підприємець Ніколь Деш відкрила заклад, який поєднує садочок та офіс, щоб отримати заробіток та допомогти жінкам керувати своїм бізнесом. Також Сейдж Лавін, автор книги “Жінки рушій бізнесу” стверджує, що щодня жінки в США започатковують 1200 компаній з обігом понад трильйон доларів на рік [4].

Звернемося до даних, які б відображали проблеми жіночого підприємництва. Джон Джонсон у 2013 році провів дослідження, в якому виявив, що попри очікувані фактори неуспішності ведення бізнесу жінками,

серед яких корупція, недостатнє фінансування малого бізнесу тощо, виявилось, що більшість жінок просто недооцінюють свої зусилля. Досліджуючи жіноче підприємництво з 1994 року, він виявив, що станом на 2013 рік існувало більше перешкод для розвитку бізнесу, ніж десятиліття тому [5].

Не слід також нехтувати діяльністю громадських організацій, що сприяють розвитку жіночого підприємництва. В Україні до таких належать: “Центр зайнятості вільних людей”, “Жіноча професійна Ліга”, “Рада жінок-фермерів України”, “Ділові Українські Жінки” та ін. Кожна із зазначених організацій має свої особливі завдання. Проте всі вони мають єдину мету – розвиток підприємництва, особливо жіночого. Їхня діяльність спрямована на розвиток економічних можливостей жінок, корпоративної соціальної відповідальності, освіти дорослих, розвиток кар’єри жінок, гендерну рівність та захист трудових прав.

Слід відзначити дії українського уряду, що стосуються розвитку жіночого підприємництва. Відтак, у Міністерстві з питань тимчасово окупованих територій відзначають, що проблеми гендерної рівності критично важливі оскільки 58% внутрішньо переміщених осіб – це жінки. Сьогодні необхідно зосередитись на профорієнтації, освіті жінок, а також на розвитку жіночого або сімейного підприємництва. Затяжний характер переміщення, гендерне насильство, проблеми з житлом, землею, майном можуть бути частково вирішені, якщо вирішити проблему працевлаштування і таким чином розвиток жіночого підприємництва – один із шляхів вирішення проблем внутрішньо переміщених осіб [6].

На жаль, сьогодні в Україні є невирішеною проблема розвитку жіночого підприємництва, оскільки багато українських жінок не можуть реалізувати свої можливості в той час, коли в США та у інших розвинених країнах відбувається стала орієнтація на поглиблення навичок ведення бізнесу, підвищення кредитоспроможності, балансування роботи та сімейного дозвілля. Україна все ще залишається у проблемах більш глобального рівня, таких як: бюрократія, відсутність підтримки з боку держави, відсутність фінансування, відсутність кваліфікованих кадрів та відсутність впевненості у завтрашньому дні, а звідси і відсутність впевненості у своїй діяльності. Це ті проблеми, які варто нашій країні вирішувати якомога швидше. Та попри такі проблеми в Україні прослідковується розвиток громадських організацій, які також здатні вплинути на велику кількість процесів, та розвиток комунікації між жінками-підприємцями. Тому варто поєднати позитивні аспекти та вирішувати існуючі проблеми, адже розвиток жіночого підприємництва дозволить жінкам підвищити свою фінансову незалежність та реалізувати власний лідерський потенціал, що вплине на суспільно-економічний розвиток суспільства.

Література:

1. Соціально-економічне становище України за січень 2016 року [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу:

http://www.ukrstat.gov.ua/druk/soc_ek/2016/publ_01_2016_u.html.

2. Портрет інтернет-підприємця України: 5 цікавих фактів [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <http://news.finance.ua/ua/news/-/383696/portret-internet-pidpryyemtsya-ukrayiny-5-tsikavyh-faktiv>.

3. Індекс жінок-підприємців від Mastercard виявив умови, необхідні для розвитку жіночого підприємництва [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу:

<https://newsroom.mastercard.com/eu/uk/news-briefs/index-zhinok-pidpryemciv-vid-mastercard-vyjav/>.

4. Жінки-підприємці – нова рушійна сила на ринку праці у США [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу:

<https://ukrainian.voanews.com/a/women-in-business-mothers/4015787.html>.

5. Дослідження “Жіноче підприємництво України”: кілька питань [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу:

<http://www.management.com.ua/interview/int361.html>.

6. Розвиток жіночого підприємництва – один з шляхів вирішення проблем внутрішньо переміщених осіб, – Г.Тука [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу:

<http://mtot.gov.ua/rozvytok-zhinochogo-pidpryyemnytstva-odyn-z-shlyahiv-vyrishennya-problem-vnutrishno-peremishheny-osib-g-tuka/>.

УДК 339.992(477.8)

Сенишин О.С.

Львівський національний університет імені Івана Франка

**СПІВРОБІТНИЦТВО З КРАЇНАМИ ЄС ЯК ОСНОВА РОЗВИТКУ
КАРПАТСЬКОГО ЄВРОРЕГІОНУ**

Senyshyn O.S.

**COOPERATION WITH EU COUNTRIES AS A BASIS FOR THE
DEVELOPMENT OF THE CARPATHIAN EUROREGION**

Розширення участі в європейському регіональному співробітництві та розвиток двосторонніх міждержавних відносин є одним із головних напрямів зовнішньої політики України. Важливим завданням цієї політики є розкриття потенціалу транскордонного співробітництва і підвищення ефективності функціонування євро регіонів.

Так, згідно з Законом України “Про транскордонне співробітництво” [1], одним із головних принципів транскордонної співпраці є узгоджене усунення політичних, економічних, правових, адміністративних та інших перешкод для взаємної співпраці. Головним інструментом для реалізації цих принципів є створення євро регіонів, які є організаційною формою співробітництва адміністративно-територіальних одиниць європейських держав, що